

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет туризму, бізнесу і психології
Кафедра психології і туризму

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчально-виховної роботи

Мирослав СОЛОВЕЙ

«23» червня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Архітектурна спадщина України як об'єкт туристичної діяльності

галузь знань
спеціальність
рівень вищої освіти
освітня програма
статус дисципліни

24 Сфера обслуговування
242 Туризм і рекреація
другий (магістерський)
Туризмознавство
вибіркова

Форма здобуття освіти	денна/заочна
Навчальний рік	2023/2024
Семестр	II
Кількість кредитів ЄКТС	3
Мова навчання	українська
Форма підсумкового контролю	залік

Розробник: кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри психології і туризму Київського національного лінгвістичного університету Лебедева І.М.

СХВАЛЕНО на засіданні кафедри психології і туризму

«08» червня 2023 року, протокол № 16

Завідувач кафедри

Олександр БОНДАРЕНКО

СХВАЛЕНО на засіданні вченої ради факультету туризму, бізнесу і психології

«23» червня 2023 року, протокол № 9

Голова вченої ради факультету

Ганна КУЧЕРЯВА

1. Мета вивчення дисципліни

Метою дисципліни «Архітектурна спадщина України як об'єкт туристичної діяльності» є формування у здобувачів другого (магістерського рівня) вищої освіти цілісного уявлення про архітектурну спадщину України, про найвизначніші пам'ятки вітчизняної архітектури, ступінь їх збереженості, шляхи їх популяризації та особливості використання в туристичній діяльності

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану):

Денна форма здобуття освіти:

3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:

лекції – 10 год.

семінарські заняття – 10 год.

самостійна робота – 70 год.

Заочна форма здобуття освіти:

3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:

лекції – 4 год.

семінарські заняття – 4 год.

самостійна робота – 82 год.

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни.

Передумовами до вивчення (вибору) дисципліни «Архітектурна спадщина України як об'єкт туристичної діяльності» є вивчення дисциплін «Історія української культури», «Туристичне краєзнавство», «Україна у світовому туристичному просторі», «Географія туризму», що викладаються здобувачам спеціальності «Туризм» рівня вищої освіти «бакалавр».

Здобувачі вищої освіти повинні:

3.1. Знати загальний хід всесвітньої історії та історії України, основні етапи розвитку української культури, історико-культурний ресурсний потенціал туристичних регіонів України.

3.2. Вміти визначати основні етапи історії української культури, характеризувати історико-культурні туристичні ресурси України.

3.3. Володіти навичками пошуку, систематизації, узагальнення інформації, роботи з джерелами, електронними ресурсами, виділення релевантної інформації, написання та оформлення реферативних повідомлень та текстів наукового характеру.

4. Анотація навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Архітектурна спадщина України як об'єкт туристичної діяльності» є формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти цілісного уявлення про архітектурну спадщину України, про найвизначніші пам'ятки вітчизняної архітектури, про ступінь їх збереженості, шляхи популяризації та особливості використання у туристичній діяльності

Предметом дисципліни є пам'ятки українського зодчества та особливості їх використання у туристичній діяльності. **Завданням** дисципліни є ознайомлення

здобувачів вищої освіти з основними етапами розвитку української архітектурної традиції, стилями і напрямками українського зодчества, з географічними особливостями розміщення архітектурних об'єктів, станом їх збереженості, з особливостями використання архітектурних пам'яток України у туристичній діяльності.

Курс «Архітектурна спадщина України як об'єкт туристичної діяльності» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 242 Туризм складається з одного змістовного модуля: Архітектурна спадщина України як об'єкт туристичної діяльності. У ньому висвітлюються основні етапи розвитку української архітектурної традиції та найвизначніші пам'ятки вітчизняного зодчества.

5. Завданням вивчення дисципліни «Архітектурна спадщина України як об'єкт туристичної діяльності» є ознайомлення здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти з найвизначнішими об'єктами української архітектури та особливостями їх використання у туристичній діяльності, а також формування таких загальних та фахових компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері туризму і рекреації.

Загальні компетентності:

ЗК4. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК2. Здатність планувати і виконувати наукові та/або прикладні дослідження у сфері туризму та рекреації.

СК8. Здатність визначати місце України в загальноєвропейському і світовому туристичному просторі.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни:

Результат навчання (1. знати; 2. уміти; 3. комунікація; 4. автономність і відповідальність)		Форми (та / або методи і технології навчання)	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)
Код	Результат навчання		
1.	Знати		
1.1.	Знати провідні європейські архітектурні стилі, основні етапи розвитку української архітектурної традиції, найвизначніші пам'ятки українського зодчества, їх стильові особливості	Лекції, семінарські заняття Методи: пояснювально-ілюстративний, проблемного викладання,	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, виконання практичного письмового завдання,

		репродуктивний, самонавчання	модульна контрольна робота
1.2	Знати стан збереженості об'єктів архітектурної спадщини України	Лекції, семінарські заняття Методи: пояснювально-ілюстративний, проблемного викладання, репродуктивний	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, виконання практичного письмового завдання, модульна контрольна робота
2.	Уміти		
2.1	Уміти давати комплексну характеристику об'єктам української архітектури, визначати їх стилістичні особливості	Семінарські заняття, самостійна робота Методи: проблемний, репродуктивний, частково-пошуковий, діалогово-комунікаційний, самонавчання	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, виконання практичного письмового завдання, виконання і презентація індивідуальних і групових творчих проєктів, модульна контрольна робота
2.2	Уміти визначати туристичну привабливість пам'яток української архітектури	Семінарські заняття, самостійна робота Методи: проблемний, репродуктивний, частково-пошуковий, діалогово-комунікаційний, самонавчання	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, виконання практичного письмового завдання, виконання і презентація індивідуальних і групових творчих

			проектів, модульна контрольна робота
3.	Комунікація		
3.1.	Використовувати набуті знання для презентації архітектурних пам'яток України як туристичних ресурсів	Семінарські заняття, самостійна робота Методи: частково-пошуковий, діалогово-комунікаційний, пояснювально-ілюстративний, самонавчання	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, виконання і презентація індивідуальних і групових творчих проєктів
4.	Автономність і відповідальність		
4.1	Здатність аналізувати об'єкти української архітектури з точки зору їх туристичної привабливості, розробляти туристичні маршрути для ознайомлення з найкращими досягненнями українського зодчества	Семінарські заняття, самостійна робота Методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький, самонавчання	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, виконання і презентація індивідуальних і групових творчих проєктів

7. Співвідношення очікуваних результатів навчання з дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання з дисципліни (код) Програмні результати навчання (назва)	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	4.1
РН4. Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проєктувати його стратегічний розвиток на засадах сталості		+	+	+		+
РН12. Аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними	+	+	+		+	+

дестинаціями на національному, регіональному та локальному рівнях						
<i>РН13. Здійснювати аналіз проблем та визначати перспективи розвитку туризму за результатами власних наукових досліджень</i>		+		+	+	+

8. Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання здобувачів другого (магістерського) вищої освіти має таку структуру:

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності	Максимальна кількість балів
1	Передбачений підсумковий контроль – залік	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота 2. Модульна контрольна робота (МКР)	50 50

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності здобувача (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань обов'язкової самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

Критерії оцінювання аудиторної роботи здобувача на семінарському занятті

№	Види навчальної діяльності	Оцінка	Критерії оцінки
1.	Відповідь на семінарі з основних питань	5	Правильна, ґрунтовна, повна відповідь, творче висвітлення проблем
		4	Правильна відповідь, але недостатньо повна, розгорнута та ґрунтовна
		3	Поверхнева відповідь з порушенням логіки, неаргументована
		2	Неправильна відповідь

2.	Активна участь у роботі семінару (доповнення, відповіді на проблемні питання тощо)	5	Максимально висока активність, що свідчить про всебічну обізнаність з матеріалом
		4	Висока активність, що свідчить про фрагментарну обізнаність з матеріалом
		3	Середня активність, що свідчить про необізнаність з матеріалом
		2	Низька активність, що свідчить про неволодіння матеріалом
3.	Експрес-контроль (робота на семінарі протягом 10-15 хв.: тест, поточна контрольна робота, вибіркове опитування та ін.)	5	Повна відповідь за критеріями конкретного виду роботи
		4	Недостатньо повна відповідь за критеріями конкретного виду роботи
		3	Поверхнева відповідь з порушенням логіки, неаргументована
		2	Незадовільна відповідь за критеріями конкретного виду роботи
4.	Написання повідомлення творчого характеру, виконання індивідуальних проєктів	5	Грунтовне повідомлення, в якому повністю розкрито зміст обраної проблеми, зроблено відповідні узагальнення, висновки
		4	Правильне, але недостатньо повне, розгорнуте та ґрунтовне повідомлення
		3	Поверхнєве з порушенням логіки, неаргументоване повідомлення
		2	Поверхнєве з порушенням логіки, численними помилками повідомлення

Критерії оцінювання самостійної роботи здобувачів

Позааудиторна самостійна робота здобувачів включає виконання завдань, які пропонуються викладачем. Вона може бути виконана у формі реферативного повідомлення, доповіді у формі мультимедійної презентації, творчого завдання у формі есе та ін. Позааудиторна самостійна робота оцінюється за традиційною 4-бальною системою: «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). За невиконання завдань самостійної роботи здобувач отримує «0» балів.

Виконані всі вимоги до написання позааудиторної самостійної роботи: позначені проблема й обґрунтована її актуальність, зроблений аналіз різних точок зору на проблему й логічно викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита повністю, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення, дані правильні відповіді на додаткові питання	«відмінно»
Виконані основні вимоги до написання позааудиторної самостійної роботи, тема розкрита достатньо повно, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення. Водночас допущені деякі недоліки: не обґрунтовано актуальність проблеми, сформульовані висновки нечіткі, наявні певні неточності у викладенні матеріалу	«добре»
Є істотні відступи від вимог до написання позааудиторної самостійної роботи. Зокрема: тема розкрита лише частково, допущені фактичні помилки в змісті позааудиторної самостійної роботи, відсутній висновок, не витриманий обсяг самостійної роботи; є недоліки в оформленні	«задовільно»
Тема самостійної роботи не розкрита, виявлено істотне нерозуміння проблеми, не витриманий обсяг самостійної роботи; самостійна робота оформлена неправильно	«незадовільно»

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та позааудиторну самостійну роботу здобувача як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10¹**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Модульна контрольна робота

Модульна контрольна робота (МКР) є складником семестрового рейтингу і виконується перед заліком.

До кожного варіанта модульної контрольної роботи входить по три питання, що відповідають **репродуктивному** (рівень А), **алгоритмічному** (рівень В) й

¹ Наприклад, протягом семестру здобувач отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить **4,33**, з округленням до десятої частки – **4,3**. Отриману оцінку множимо на **10**: **4,3x10=43**. Це число є рейтинговим балом здобувача за роботу протягом семестру.

творчому (рівень С) рівням складності. Кожне питання модульної контрольної роботи оцінюється по багатобальній системі.

Структура модульної контрольної роботи:

Завдання репродуктивного рівня (А): максимальна кількість балів – 10.

Завдання алгоритмічного рівня (В): максимальна кількість балів – 15.

Завдання творчого характеру (С): максимальна кількість балів – 25.

Максимальна кількість балів за виконану модульну контрольну роботу становить **50 балів**. Невка на МКР оцінюється в **0 балів**.

Час виконання модульної контрольної роботи – **1 год. 20 хв.**

Зразок модульної контрольної роботи

Варіант № 3

1. Проаналізуйте дворянські садиби Лівобережжя з точки зору їх використання у туризмі (рівень С).
2. Дайте характеристику оборонним церквам і монастирям України (рівень В).
3. Площа Ринок у Львові як об'єкт туристичної діяльності (рівень А).

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Види завдань	Кількість балів	Критерії оцінки
Питання (завдання) репродуктивного рівня (рівень А, мах – 10 б.)	10	відповідь логічна та послідовна, повністю розкриває зміст питання
	7–9	відповідь повна, проте є незначні недоліки та помилки
	4–6	відповідь неповна, містить недоліки та помилки
	1–3	відповідь схематична, містить багато фактологічних помилок та неточностей
	0	відповідь відсутня або повністю не відповідає змісту питання
Питання (завдання) алгоритмічного рівня (рівень В, мах – 15 б.)	15	відповідь повна, логічна, послідовна; здобувач демонструє відмінне знання фактологічного матеріалу, досконало орієнтується у змісті питання
	11–14	відповідь у цілому правильна, проте недостатньо повна та змістовна
	7–10	відповідь неповна, містить деякі помилки та неточності
	4–6	відповідь неповна, поверхнева, із суттєвими помилками та неточностями

	1–3	відповідь схематична, майже не розкриває зміст питання, містить неточності, помилки
	0	відповідь відсутня або повністю не відповідає змісту питання
Питання (завдання) творчого рівня (рівень С, мах – 25 б.)	25	відповідь вичерпна, змістовна, логічна та послідовна, містить самостійні судження та демонструє здатність творчого розв’язання поставлених завдань; здобувач вільно оперує поняттями та категоріями, аргументовано доводить власну точку зору
	21–24	відповідь правильна, змістовна, послідовна, але містить деякі неточності у розв’язанні завдань; здобувач аргументовано доводить власну точку зору
	16–20	відповідь змістовна, послідовна, але містить недоліки та неточності у розв’язанні завдань; здобувач демонструє недостатнє обґрунтування власної точки зору
	11–15	відповідь в цілому правильна, але неповна, містить незначні недоліки, рівень самостійності суджень недостатній
	6–10	відповідь неповна, схематична, є неточності та помилки у викладенні матеріалу, рівень самостійності суджень недостатній
	1–5	відповідь поверхнева, нелогічна, містить суттєві помилки та неточності, рівень самостійності суджень низький
	0	відповідь відсутня або не відповідає змісту питання
	Разом	50 балів

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і рейтингового бала за МКР.

Максимальний рейтинговий бал здобувача становить **100 балів**.

Підсумкова форма контролю – **залік в усній формі**.

Умови допуску до заліку

Для допуску здобувачів вищої освіти до заліку з дисципліни «Архітектурна спадщина України як об'єкт туристичної діяльності» обов'язковим є виконання ними вимог навчального плану і графіка навчального процесу. Здобувачі мають відпрацювати всі пропущені аудиторні заняття з дисципліни. Здобувач вважається **допущеним до семестрового контролю (заліку)**, якщо він **виконав усі види робіт**, що передбачені робочою програмою дисципліни.

Підсумковий контроль Залік

Оцінка в національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового бала здобувача за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	–	A	} зараховано
82 – 89 балів	–	B	
75 – 81 бал	–	C	
66 – 74 бали	–	D	
60 – 65 балів	–	E	
59 балів і нижче	–	FX.	

Здобувачі, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують оцінку «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Здобувачі, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється оцінка «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – **E** та бал **60**. Якщо здобувач під час заліку отримав оцінку «не зараховано», то йому у відомість обліку успішності виставляється оцінка «не зараховано» в національній шкалі, оцінка **FX** – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

Критерії оцінювання відповіді здобувача під час заліку

№	Критерії оцінювання	Шкала оцінювання	
		«зараховано»	«не зараховано»
1.	Відповідність змісту	Відповідь здобувача повністю відповідає змісту питання. Основні проблеми розкриті чітко та в повній мірі	Відповідь здобувача лише частково відповідає або не відповідає взагалі змісту питання. Основні проблеми визначено нечітко або не визначено зовсім
2.	Повнота і ґрунтовність викладу	Основні питання розкриті повністю і ґрунтовно	Основні питання розкриті лише частково і без належної глибини або

			взагалі не розкриті
3.	Термінологічна коректність	Здобувач вільно й коректно користується понятійно-категоріальним апаратом дисципліни	Здобувач майже не користується термінологією

Оцінка «зараховано» виставляється за умови, якщо відповідь здобувача в повній мірі відповідає всім зазначеним критеріям.

Оцінка «не зараховано» виставляється за умови, якщо відповідь здобувача не відповідає хоча б одному із зазначених критеріїв.

В умовах **дистанційного навчання** здобувачі складають залік в **он-лайн режимі** на інформаційній платформі Microsoft Office Teams у реальному часі відповідно до розкладу заліково-екзаменаційної сесії, складеного деканатом факультету. Обов'язковою умовою складання заліку є підключення з відеозв'язком (з персонального комп'ютера, телефону або іншого пристрою). Під час приєднання здобувача вищої освіти до он-лайн конференції він / вона для ідентифікації обов'язково має показати свій студентський квиток, залікову книжку або інший документ, що посвідчує особу.

Процес проведення заліку передбачає співбесіду викладача з кожним здобувачем за питаннями підсумкового контролю. Надання часу для підготовки до відповіді не передбачається.

Під час складання заліку має здійснюватися відеозапис відповідей здобувачів (з обов'язковим інформуванням про це здобувачів перед початком заліку) з подальшим збереженням цих записів. Здобувачі мають дотримуватися усіх вимог академічної доброчесності. У разі їх порушення викладач припиняє процедуру прийняття заліку у здобувача та виставляє 0 балів.

Заочна форма здобуття освіти

Здобувач вищої освіти вважається допущеним до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового іспиту, диференційованого заліку або заліку), якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

На заліку оцінювання засвоєння здобувачем навчального матеріалу здійснюється так само, як на іспиті. Викладач ставить студентові не менше двох питань, які оцінюються кожне окремо в 4-бальній шкалі («відмінно» – «5», «добре» – «4», «задовільно» – «3», «незадовільно» – «2»). Потім виводиться загальна оцінка за відповідь на заліку як середнє арифметичне з оцінок за кожне питання з округленням до десятої частки. Ця оцінка помножується на коефіцієнт **20***.

* Наприклад, до екзаменаційного білета входять 3 питання. На іспиті за перше питання студент отримав «5», за друге – «4», за третє – «4». Середнє арифметичне з округленням до десятої

Отримане значення становить підсумковий рейтинговий бал, якому відповідає оцінка за шкалою ЄКТС і оцінка за національною шкалою («зараховано», «не зараховано») за таблицею:

Підсумковий рейтинговий бал (кількість балів за 100-бальною шкалою)	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за залік
90 – 100	A	зараховано
82 – 89	B	
75 – 81	C	
66 – 74	D	
60 – 65	E	
0 – 59	FX	не зараховано

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№	№ і назва теми (включно із темами, що винесені на самостійне опрацювання)	Кількість годин							
		Денна форма здобуття освіти				Заочна форма здобуття освіти			
		Разом	у тому числі			Разом	у тому числі		
	лекції	семінарські / практичні заняття	самостійна робота		лекції	семінарські / практичні заняття	самостійна робота		
<i>Модуль 1</i>									
Змістовий модуль 1. Архітектурна спадщина України як об'єкт туристичної діяльності									
1.	Тема 1. Українська сакральна архітектура	18	2	2	14	20	2	2	16
2.	Тема 2. Українська замкова архітектура	18	2	2	14	20	–	–	16
3.	Тема 3. Садиби України як об'єкт	18	2	2	14	16	–	–	16

частки становить **4,3**. **4,3** помножуємо на коефіцієнт **20**: **4,3 x 20 = 86**. За таблицею, оцінка за шкалою ЄКТС – **B**, підсумкова оцінка з дисципліни за національною шкалою – «добре».

	туристичної діяльності								
4.	Тема 4. Архітектура Києва як об'єкт туристичної діяльності	18	2	2	14	16	2	2	16
5.	Тема 5. Архітектурні пам'ятки Львова та Одеси як туристичний ресурс	18	2	2	14	18	–	–	18
	Разом годин за модулем 1	90	10	10	70	90	4	4	82
	Усього годин	90	10	10	70	90	4	4	82

10. Рекомендовані джерела

Основна література:

- Бунтова Н.В., Коренько К. (2022). Історико-культурна спадщина в системі розвитку індустрії туризму України. *Тези доповідей V Міжнар. наук.-практ. конф.-фестивалю «Нематеріальна культурна спадщина як сучасний туристичний ресурс: досвід, практики, інновації»* (м. Київ, 19-20 травня 2022 р.) Київ: Вид. центр КНУКіМ, 195-198.
https://tourlib.net/statti_ukr/buntova3.htm
- Каднічанський, Д.А., & Завадовський, Т.Б. (2017). *Замковий туризм*. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка.
- Любіцева, О. О., Панкова, В.І., Стафійчук, В.І. (2013). *Туристичні ресурси України : навч. посібник*. Київ : Альтерпрес.
- Мардер, А.П., & Вечерський, В.В. (Ред.). (2000). *Пам'ятки архітектури і містобудування України*. Київ: Техніка.
- Прибега, Л. (2015). *Архітектурна спадщина України: пам'яткоохоронний аспект*. Київ: Інститут культурології НАМ України.
- Рутинський, М.Й. (2023). *Замковий туризм в Україні*. Київ: Центр навчальної літератури.
- Стецишин, А.І., Миронов, Ю.Б. (2021). Напрями розвитку замкового туризму в Україні . *Матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. "Фінансово-економічні механізми розвитку підприємництва: теоретичний та практичний аспекти"* (м. Дніпро, 25-26 листопада 2021 р.). Дніпро: НМетАУ, 92-93.
https://tourlib.net/statti_ukr/stecyshyn.htm

Тимофієнко, В.І. (Ред.). (2003). *Історія української архітектури*. Київ: Техніка.

Додаткова література:

- Андрєєва, В. (2022, Березень 16). Музеї, палаци та церкви: Мінкульт оприлюднив список зруйнованих окупантами об'єктів. Взято з <https://life.pravda.com.ua/culture/2022/03/16/247844/>.
- Берест, Р. (2003). Давні монастирі Прикарпаття. *Археологічні дослідження Львівського університету*, 6, 129–138.
- Беліков, О.М., & Воронцова Ю.С. (2011). *Україна. Фортеці, замки, палаци. 70 архітектурних пам'яток*. Харків: Альбатрос.
- Білецька, І.М. (2011). Сучасний стан та перспективи розвитку замкового туризму в Україні. *Проблеми підвищення ефективності інфраструктури*, 31, 104–112.
- Варга, С.С. (2002). *Мукачівський замок «Паланок»*. Ужгород: Закарпаття.
- Вечерський, В.В. (2001). *Архітектурна й містобудівна спадщина доби Гетьманщини. Формування, дослідження, охорона*. Київ: Головкивархітектура.
- Вечерський, В.В. (2001). Середньовічні фортифікації Путивля. *Пам'ятки України*, 1–2, 21–29.
- Вуйцик, В.С. (1991). *Львівський державний історико-архітектурний заповідник*. Львів: Каменяр.
- Гирич, І. (2016). *Київ: люди і будинки*. Київ: Либідь.
- Друг, О., & Малаков, Д. (2004). *Особняки Києва*. Київ: Кий.
- Жердьов, А., & Притков, В. (2012). Фортифікаційні споруди у системі об'єктів туристсько-рекреаційної діяльності. *Географія та туризм*, 19, 143–149.
- Жилюк, С.І., & Костриця, М.Ю. (1996). *Монастирі Волині*. Житомир: М.А.К. Лтд.
- Завада, В.Т. (1998). Архітектурна спадщина України як об'єкт туризму. Регіональний аспект. В *Туризм в Україні: економіка та культура*, Матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф. (Світязь, 9–10 вересня 1998 р.), ч. 2 (с. 23–28). Київ: КМ – Трейдинг, 1998.
- Івакін, Г.Ю., Кальницький, М.Б., Павленко, Ю.В., & Храмов, О.Ю. (2005). *Визначні пам'ятки Києва*. Київ: Фенікс.
- Іванов, О. (2004). *Замки і палаци Західної України: історія, культура, туризм (Історико-архітектурні пам'ятки замкового мистецтва)*. Київ: Наш світ.
- Каднічанський, Д. (2010). Скансени України. *Краєзнавство. Географія. Туризм*, 16(645), 3–8.
- Кальницький, М.Б. (2011). *Храми Києва*. Київ: Вид. дім Д.Бураго.
- Лесик, О.В. (1993). *Замки та монастирі України*. Львів: Світ.
- Лисий, І. (2015). Туристична оцінка історико-культурного потенціалу замкових споруд Івано-Франківської області. *Схід*, 7, 25–29.
- Малаков, Д. (1999). *Архітектор Городецький*. Київ: Кий.
- Малаков, Д. (2009). *Прибуткові будинки Києва*. Київ: Кий.
- Мацюк, О.Я. (2005). *Замки і фортеці Західної України. Історичні мандрівки*. Львів: Центр Європи.

- Мельник, Б.В. (2006). *Вулицями старовинного Львова*. Львів: Світ.
- Ніколайчук, Ю. (2023, Квітень 18). Пам'ятки культури України, які постраждали внаслідок російської агресії. Взято з <https://elle.ua/stil-zhizni/blog-stil-zhizni/pamyatki-kulturi-yaki-postrazhdali-vnaslidok-rosiyskoi-agresii/>.
- Пальм, Н.Д., & Гетало, Т.Є. (2013). *Історія культури України*. Харків: Видавництво ХНЕУ.
- Петранівський, В.Л., & Рутинський, М.Й. (2009). *Туристичне краєзнавство*. Київ: Знання, 2009. 575 с.
- Попельницька, О. (2005). П'ять гетьманських резиденцій: Суботів, Чигирин, Батурин, Глухів, Козелець: інформація історичних джерел. *Історико-географічні дослідження в Україні*, 8, 50–83.
- Попович, М.В. (1998). *Нарис історії культури України*. Київ: АртЕк.
- Родічкін, І.Д., & Родічкіна, О.І. (2005). *Старовинні маєтки України*. Київ: Мистецтво.
- Рутинський, М.Й. (2007). *Замковий туризм в Україні. Географія пам'яток фортифікаційного зодчества та перспективи їх туристичного відродження*. Київ: Центр учбової літератури.
- Степанчук, В.В. (2014). Історико-культурний потенціал та соціально-економічні перспективи використання замків та замкових комплексів Закарпаття в ігровому туризмі. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*, 20(2), 184–188.
- Тарас, Я. (2015). Сакральна дерев'яна архітектура України. *Народознавчі зошити*, 1(121), 16–44.
- Український культурний фонд запускає інтерактивну «Мапу культурних втрат». (2022, Квітень 5). Взято з https://ucf.in.ua/news/culture_loss.
- Устименко, Л.М., Булгакова, Н.В. (2018). *Регіональне середовище туристичної діяльності: практикум*. Київ : Ліра.
- Федорченко, В.К., Мініч, І.М. (2021). *Організація туризму в Україні: регіональні аспекти : навч. посібник*. Київ. : Ліра-К.
- Ярмоменко, С.Г. (2016). Народна сакральна архітектура України як ресурс для пізнавальних видів туризму. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Географічні науки*, 5, 142–148.

11. Додаткові ресурси

- Все о туризме – образовательный туристический портал. URL: <https://tourlib.net/>.
- Замки та храми України. URL: <https://castles.com.ua/index.html>.
- Мапа культурних втрат. URL: <https://uaculture.org/culture-loss/>.
- Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
- Проект «Українські Архітектурні Пам'ятки. Спадщина». URL: <https://www.facebook.com/UaaHeritage/>.

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна

Мультимедійне обладнання; програми Microsoft Word, Microsoft Power Point, додатки платформи для дистанційного навчання Microsoft Office 365.